

نغمه های عاشورایی

زبان ترکی و فارسی

مهندس مسعود عباداللهی

**NAGHMEHAYE
ASHORAE**

MASOUD EBADOLLAHI

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

نغمه‌های عاشورایی زبان ترکی و فارسی

مؤلف: مهندس مسعود عباداللهی

عباداللهی، مسعود، ۱۳۶۳-

عنوان و نام پدیدآور: نغمه‌های عاشورایی زبان ترکی و فارسی / مولف مسعود

عباداللهی

مشخصات نشر: تهران: مسعود عباداللهی، ۱۳۹۶.

مشخصات ظاهری: ۳۵ ص: مصور.

شابک:

وضعیت فهرست نویسی: فیپا

موضوع: شعر مذهبی فارسی -- ایران -- قرن ۱۴

موضوع: Religious poetry, Persian -- Iran -- 20th century

موضوع: شعر مذهبی ترکی -- ایران -- قرن ۱۴

موضوع: Religious poetry, Turkish -- Iran -- 20th century

رده بندی کنگره:

رده بندی دیویی:

شماره کتاب شناسی ملی:

عنوان و نام پدید آور: نغمه‌های عاشورایی زبان ترکی و فارسی / مولف مسعود عباداللهی

مشخصات نشر: تهران: مسعود عباداللهی، ۱۳۹۶.

قیمت: رایگان

قطع: وزیری

تیراژ: ۱۰۰۰

نشانی ناشر: ایران-تهران-تهرانپارس-خیابان استخر-بین بوستان دوم و سوم-پلاک ۵۸

تلفن ناشر: ۷۷۳۶۱۸۲۵-۰۲۱ دورنگار ناشر: ۷۷۳۶۱۸۲۵-۰۲۱

((کلیه حقوق مادی و معنوی برای ناشر محفوظ است))

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: إِنَّ لِقَتْلِ الْحُسَيْنِ حَرَارَةً فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ لَا تَبْرُدُ أَبَدًا

برای شهادت حسین (علیه‌السلام) حرارت و گرمایی در دل‌های مؤمنان است که هرگز سرد و خاموش نمی‌شود.

تقدیم به پیشگاه شهید دشت کربلا سید الشهداء حضرت اباعبدالله الحسین علیه السلام

السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَبَاعَبْدِ اللَّهِ وَعَلَى الْأَرْوَاحِ الَّتِي حَلَّتْ بِفِنَائِكَ عَلَيْكَ مِنِّي سَلَامُ اللَّهِ (أَبَدًا)
مَا بَقِيَتْ وَبَقِيَ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَلَا جَعَلَهُ اللَّهُ آخِرَ الْعَهْدِ مِنِّي لِزِيَارَتِكُمْ
السَّلَامُ عَلَى الْحُسَيْنِ وَعَلَى عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ وَعَلَى أَوْلَادِ الْحُسَيْنِ وَعَلَى أَصْحَابِ الْحُسَيْنِ

سلام بر تو ای اباعبدالله و بر روان‌هایی که فرود آمدند به آستانت، سلام خدا از من بر تو باد تا ابد مادامی که روز و شب باقی است و خدا این زیارت مرا آخرین عهد با حضرتت قرار ندهد.

سلام بر حسین و بر علی بن الحسین و بر فرزندان حسین و بر اصحاب و یاران حسین

تقدیم به عزاداران مسجد علی ابن موسی الرضا علیه السلام

کلخورانی‌های مقیم مرکز

محرم ۱۳۹۶

فهرست:

۷	سخن مؤلف
۸	اصطلاحات
۹	دودمه‌های ترکی
۲۰	دودمه‌های فارسی
۳۱	عکس‌های محرم ۹۶

بسم الله الرحمن الرحيم

آنچه محرم را این چنین پر سوز و پر شور زنده نگاه داشته است همانا این مداحی‌ها و مراسمات عزاداری از این دست می‌باشد. ماه محرم و دهه شور حسینی وام‌دار خون شهدای کربلا و ذکر ذاکرین آن مصیبت و واقعه عظیم است.

در این مجموعه برخی از اشعار و مداحی‌های محرم که به صورت ذکر دودمه انجام می‌گیرد، آورده شده است. اشعار با دو زبان ترکی با ترجمه فارسی و اشعار فارسی جمع‌آوری گردیده است.

در اینجا سخنم را با کلام آخر مولا حسین علیه السلام، آغاز می‌کنم.

إِلَهِي رَضِي بِقَضَائِكَ تَسْلِيمًا لِأَمْرِكَ لَا مَعْبُودَ سِوَاكَ يَا غِيَاثَ الْمُسْتَغِيثِينَ

ترجمه:

خدایا به قضای تو رضایت دارم و تسلیم خواست توام و جز تو معبودی نیست ای فریادرس فریادکنندگان.

باشد که خداوند متعال در پرونده اعمال من و خوانندگان و ذاکرین به دیده رحمت و مغفرت بنگرد و این قطره ناچیز دریای ارادت به مولا حسین را، دریا دریا بنگارد.

مسعود عباداللهی

تهران - پاییز ۱۳۹۶

اصطلاحات

دم:

مقصود همان نوحه یا سرود است و قسمتی از آن، که توسط مستمعان، به تکرار گفته می‌شود. این کار بعد از برنامه مرثیه خوانی مداح، اجرا می‌شود.

ذکر دودمه:

بلافاصله و یا با انجام چند دعا، عزاداران به دو گروه تقسیم می‌شوند و هر گروه نیمی از یک ترکیب شعر گونه را می‌گویند و گروه دیگر نیمه دیگر آنرا پاسخ می‌دهند. چنانچه ذکر دودمه طولانی باشد معمولاً گروه دوم هنگامی که شنونده است، بر سینه نمی‌زنند. معمولاً دو گروه در پایان دودمه، دودمه دیگری که کوتاه‌تر و متشکل از چند کلمه است و دمپاره نامیده می‌شود را گفته و با تند نمودن ضرب آهنگ سینه زدن، به مرحله شور وارد می‌شوند.

دودمه‌های ترکی

دو دمه اول
صحرای کربلا د طوفان دی یا محمد
گندر کفن حسین عریان دی یا محمد

ترجمه
در صحرای کربلا طوفان بیاست ای محمد صل الله
برای حسین کفن بیاور که برهنه است ای محمد صل الله

دو دمه دوم

ای شاه پریم گارداش ای شاه پریم گارداش
محکم سپرم گارداش محکم سپریم گارداش
سن یاتن علم یاتی سیندی کمرم گارداش

ترجمه

ای برادر زیبایم ای برادر زیبایم
سپر محکمم برادر سپر محکمم برادر
تو خوابیدی علم بر زمین افتاد کمرم شکست

دو دمه سوم

ای پرچم اسلام نه سرعت اسور سن
عباس توشوپ تیراغا سن نه تلسورسن

ترجمه

ای پرچم اسلام چرا با سرعت تکان می خوری
عباس بر روی خاک افتاده است چرا تو عجله داری

دو دمه چهارم
عباس الی اولسیدی باش خنجر گلمزدی
زهرا ایکی گول الده تا محشر گلمزدی

ترجمه

اگر عباس دست داشت سر به خنجر نمی آمد
زهرا سلام الله با دو دست عباس در دست به صحرای محشر وارد نمی شد

دو دمه پنجم
عباس الی اولسیدی سو گان بویانمازدی
اوردوی سلیمان بیگانه دولانمازدی

ترجمه
اگر عباس دست داشت آب خونین نمی شد
اطراف اردوگاه سلیمان بیگانه نمی گشت

دو دمه ششم

یرلر حسین قربان گولر حسین قربان
گاره گین جوانار یکسر حسین قربان

ترجمه

زمین‌ها قربانت حسین آسمان‌ها قربانت حسین
همه جوانان سیاه پوش به قربانت حسین

دو دمه هفتم
فراتن سویی سلتک بیابان آخاردی
آلپ جامه لر گیزلار ابالفصل باخاردی

ترجمه
آب فرات مانند سیل در بیابان جاری است
دختران جام‌ها را در دست گرفته و به ابالفصل نگاه می‌کنند

دو دمه هشتم

یارالی باشن جداد سنه رهنما دی زینب

باجی آغلاما دیلر غمه مبتلا دی زینب

ترجمه

سر خونین در جدال راهنمای توست زینب

خواهر گریه نکن تا دشمن نگوید به غم دچار شده ای

دو دمه نهم

ای یدی گره باش بیر گونده سلام باجی
گل آیرولورام سندن باشیم دولان باجی

ترجمه

خواهرم ای کسی که سیاه هفت عزا را در یک روز به سر کرده ای
بیا که در حال جدایی از منی دور سرم بگرد خواهرم

دو دمه دهم

آی باتی سودان چیخدی اطفاله خبر چادی
سو گزدمسون گیزلار عباس علمن یاتی

ترجمه

ماه زیر ابر رفت و انعکاس آن در آب دیده شد و خبر به کودکان رسید
دختران منتظر آب نباشند علم عباس بر زمین افتاد

دودمه‌های فارسی

شب اول

توسل به حضرت مسلم علیه السلام

خدایا شهر کوفه کربلا شد ، دگر مسلم فدا شد
غریب کوفه مهمان خدا شد ، دگر مسلم فدا شد

بر فراز دارم و دلواپس یک کاروان ، آه از این کوفیان
از همینجا دیده ام یک زینب(س) و یک ساربان ، آه از این کوفیان

بشنو از باد صبا پیغام خونبار مرا ، یا حسین(ع) کوفه میا
بر سر دارالعماره شد سرم از تن جدا ، یا حسین(ع) کوفه میا

من سفیر عشقم و از کوفه دارم یک پیام ، یابن الزهرا(س) السلام
قتلگاه عاشق اینجا می شود بالای بام ، یابن الزهرا(س) السلام

کاش با خونم به روی نامه ها ، یا حبیبی یا حسین(ع)
می نوشتم یا حسین کوفه میا ، یا حبیبی یا حسین(ع)

شب دوم

ورود کاروان امام علیه السلام به کربلا

عمه چرا به کربلا ، این همه لشگر آمده؟
برای کشتن حسین(ع) ، شمر ستمگر آمده

سینه مالامال داغ و دل به غم شد مبتلا ، الامان از کربلا
می دهد بوی جدایی خاک این دشت بلا ، الامان از کربلا

آمده از ره امیر انبیاء و اولیاء ، دیدنی شد کربلا
بوی هفتاد و دو گل پیچیده امشب در فضاء ، دیدنی شد کربلا

از سماء آید ندا با ناله ی واغربتا ، کربلایی شد حسین(ع)
زینبش گوید مزین خیمه در این دشت بلا ، کربلایی شد حسین(ع)

قافله شد وارد کرب و بلا
غرقه به خون شد دل خیر النساء(س)

شب سوم

توسل به حضرت رقیه علیها السلام

عمه بابا آمده برخیز تا کاری کنیم ، آبروداری کنیم
با لباس پاره باید میهمانداری کنیم ، آبروداری کنیم

رقیه(س) زائر خون خدا شد ، خرابه کربلا شد
به پای رأس بابایش فدا شد ، خرابه کربلا شد

شمع و پروانه از من عاشقی آموخته ، وای از آتش پدر
مثل گیسوی تو گیسوی رقیه(س) سوخته ، وای از آتش پدر

گوشه ویرانه را عرش معلا می کنم ، تا بیایی ای پدر
بوسه ای می گیرم و جان بر تو اهدا می کنم ، تا بیایی ای پدر

بلبل خوش نغمه ات افتاده امشب از سخن ، وای من ای وای من
ای امام بی کفن طفل تو هم شد بی کفن ، وای من ای وای من

شب چهارم

توسل به طفلان حضرت زینب علیها السلام

ما عقابان حرم فرزند پاک جعفریم ، خاک پای اکبریم
رد مکن ما را که نور چشم بنت الحیدریم(ع) ، خاک پای اکبریم

کودکانم نذر چشمان علی اصغرت(ع) ، ای فدایت خواهرت
رد مکن این هدیه ام را جان زهرا(س) مادرت ، ای فدایت خواهرت

جان زهرا(س) مادرت بنما قبول از من اخوا ، این دو قربان مرا
ای همه هستی زینب(س) بهر اصغر(ع) کن فدا ، این دو قربان مرا

تو سلیمان تر از آنی که نگاهم نکنی ، یابن الزهرا(س) یا حسین(ع)
فرق بگذاری و میلی به سپاهم نکنی ، یابن الزهرا(س) یا حسین(ع)

افتاده دو جانباز حسین(ع) در دل صحرا ، حسین(ع) عزیز زهرا(س)
از بهر تماشا تو بیا زینب کبری(س) ، حسین(ع) عزیز زهرا(س)

شب پنجم

توسل به حضرت عبدالله بن حسن علیه السلام

عبداللهم و تشنه ی دیدار تو هستم ، عمو یار تو هستم
با دست بریده عزادار تو هستم ، عمو یار تو هستم

ای عمو من از ازل مجنون و پابست توام ، یار بی دست توام
تا ابد شاگرد عباس(س) تو و مست توام ، یار بی دست توام

دست او از پیکرش یا رب شده از هم جدا ، مجتبی ای کربلا
ذکر یا زهرا(س) گرفته در میان قتلگاه ، مجتبی ای کربلا

ابن الحسن(ع) ، عبدالله رشیدم ، عمو جان عشقت بجان خریدم
من از حرم تا قتلگه دویدم ، عمو جان عشقت بجان خریدم

دستهایم را سپر کردم برای حنجرت ، من بقریان سرت
دست من افتاد ، افتادم به یاد مادرت ، من بقریان سرت

شب ششم

توسل به حضرت قاسم علیه السلام

بیایید ای جوانان ، گلاب آرید و قرآن ، رود ابن الحسن(ع) قاسم به میدان
حسن(ع) جان کن تماشا ، تمام هستی ات را ، کفن پوشیده اندر راه جانان

پسر شیر به تاراج سپاه آمده است ، قرص ماه آمده است
با نیابت ز حسن(ع) یاری شاه آمده است ، قرص ماه آمده است

ای شکسته زیر سم اسبها آینه ات ، قاسم ای قاسم
تا حرم آمد صدای استخوان سینه ات ، قاسم ای قاسم

ای شده در باور تو مرگ احلی من عسل ، قاسم ای قاسم
سوی میدان میروی حی علی خیر العمل ، قاسم ای قاسم

تو میان خیمه هستی من به زیر دست و پا ، ای عمو جانم بیا
تیر باران شد تنم همچون امام مجتبی(ع) ، ای عمو جانم بیا

شب هفتم

توسل به حضرت علی اصغر علیه السلام

طفل چون نامش علی شد اصغرش هم اکبر است ، در شجاعت حیدر است
گرچه باشد شیرخواره ، شیر مرد لشگر است ، در شجاعت حیدر است

به خیمه قحط آب است ، همه دلها کباب است ، علی اصغر(ع) به دامان رباب است
عطش بالا گرفته ، همه دلها گرفته ، که لبها تشنه ی یک جرعه آب است

ای پدر من تشنه هستم تشنه ی آب حیات ، بگذر از آب فرات
کم تمنا کن برای آب ای فلک نجات ، بگذر از آب فرات

خنده بر روی پدر زد یعنی ای مولای من ، غم مخور بابای من
می شود آغوش زهرا(س) بعد از این مأوای من ، غم مخور بابای من

شب هشتم

توسل به حضرت علی اکبر علیه السلام

اکبر رود ای اهل حرم جانب میدان ، خدا زینب(س) چه سازد
گیرد به بالای سر او همه قرآن ، خدا زینب(س) چه سازد

می زخم من دست بر هم می زنی تو دست و پا ، حیدر کرب و بلا
خاک عالم بر سر این روزگار بی وفا ، حیدر کرب و بلا

ای پراکنده شده پیکر تو دور و برم ، پسرم ای پسرم
اربا اربا شده از داغ تو بابا جگرم ، پسرم ای پسرم

از شمس جمالت چقدر ماه بیافتد ، علی اکبر لیلا
شهزاده که افتد به زمین شاه بیافتد ، علی اکبر لیلا

جوانان بنی هاشم بیایید ، علی را بر در خیمه رسانید
خدا داند که من طاقت ندارم ، علی را بر در خیمه رسانم

شب نهم

توسل به حضرت عباس علیه السلام

منشق شده فرق تو و خون شد جگر من ، برادر ابالفضل(ع) ، برادر ابالفضل(ع)
دست تو جدا از تن و خم شد کمر من ، برادر ابالفضل(ع) ، برادر ابالفضل(ع)

ای برادر جان چرا تنها ز میدان آمدی؟ ، پس علمداریت چه شد؟
محرم زینب(س) چرا مهبوت و حیران آمدی؟ پس علمداریت چه شد؟

ای اهل حرم میر و علمدار نیامد ، علمدار نیامد
سقای حسین(س) سید و سالار نیامد ، علمدار نیامد

شب دهم

توسل به حضرت سیدالشهداء امام حسین علیه السلام

اینگونه مکش تیغ به روی حنجر او ، نبر ز تن سر او
آخر بنما شرم ز آه مادر او ، نبر ز تن سر او

امشبى را شه دین در حرمش مهمان است ، مکن ای صبح طلوع
عصر فردا بدنش زیر سم اسبان است ، مکن ای صبح طلوع

شاه گفتا کربلا امروز میدان من است ، عید قربان من است
مادرم زهرا(س) در این گودال مهمان من است ، عید قربان من است

ASHURA SONGS

MASOUD EBADOLLAHI

Web Site

آنچه محرم را این چنین پر سوز و پر شور زنده نگاه داشته است همانا این مداحی‌ها و مراسمات عزاداری از این دست می‌باشد. ماه محرم و دهه شور حسینی وام‌دار خون شهدای کربلا و ذکر ذاکرین آن مصیبت و واقعه عظیم است.

در این مجموعه برخی از اشعار و مداحی‌های محرم که به صورت ذکر دودمه انجام می‌گیرد آورده شده است. اشعار با دو زبان ترکی با ترجمه فارسی و اشعار فارسی جمع آوری گردیده است.

مهندس مسعود عباداللهی متولد ۱۳۶۳ در تهران است. وی شاعر، نویسنده و مخترع و پژوهشگر در حوزه‌های مختلف علمی، فرهنگی، هنری و مذهبی است و دارای چندین عنوان کتاب در این زمینه‌ها می‌باشد. مضمون آثار این نویسنده شامل مباحثی مانند راهنمای انتخاب رشته دانشگاه، راهنمای کاربری نرم‌افزارهای رایانه‌ای تخصصی و عمومی، اشعار نیمایی و موضوعات اقتصادی و سیاسی است. زبان ساده و انتقال مفاهیم براساس روش‌های علمی از ویژگی‌های کتاب‌های این نویسنده است. آثار این نویسنده محصول مدت‌ها تحقیق، مطالعه و پژوهش در زمینه مطالب ارائه شده در تألیفات وی می‌باشد که در قالب کتاب، مقاله و نرم افزار به دست مخاطبین آثار وی رسیده است.

www.ebadollahi.ir

masoudebadollahi@gmail.com